

> Retouradres

Recticel BV

Spoorstraat 69
4014 CL Kesteren
Nederland

Bestuurskern
DG Milieu en Internationaal
Dir. Duurzaamheid

Plesmanweg 1-6
Den Haag

Contactpersoon

15 NOV. 2016

Datum
Betreft Rechtsoordeel status bijproduct trimfoam

Kenmerk
IenM/BSK-2016/246787

Geachte

Naar aanleiding van uw verzoek d.d. 16 november 2015 via de webtoets 'Afval of Grondstof' van Rijkswaterstaat om beoordeling van de bijproductstatus van Trimfoam bericht ik u als volgt.

Uw verzoek

Uw verzoek betreft Trimfoam, afkomstig van het bijsnijden van blokken polyurethaanschuim tot kernen voor matrassen en kussens.

Voor de beoordeling heeft u informatie geleverd, gebaseerd op de vragen die in de webtoets 'Afval of grondstof' zijn opgenomen. Verder heeft u per e-mail (d.d. 7-1-2016, 14-1-2016, 26-1-2016 en 24-3-2016) op aanvullende vragen geantwoord.

Beschrijving van de stof en de toepassing

Uit uw aanvraag blijkt dat Trimfoam ontstaat bij het bijsnijden of versnijden (mechanisch) van grote blokken polyurethaanschuim tot kernen voor matrassen en kussens op de productielocatie in Kesteren. Het polyurethaanschuim wordt op de productielocatie geblazen. Het betreft een vast flexibel schuim dat gebruikt wordt voor o.a. bedden en meubels. Polyurethaanschuim is een polyurethane polymeer, die bestaat uit isocyanaten, polyether, polyol en water. Gedurende de vorming van het polyurethaanschuim zijn alle isocyanaten en polyol volledig uitgereageerd en bevat het polyurethaanschuim geen vrije isocyanaten. Trimfoam wordt apart opgeslagen en is niet verontreinigd met andere stoffen en voldoet aan dezelfde eisen en specificaties als het originele schuim uit het blok polyurethaan. Trimfoam is een mengsel van geproduceerd snij-afval van matrassen die bestemd zijn voor Nederland, België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Uit de door u overgelegde informatie blijkt dat er in het polyurethaan geen gechlorideerde of gebromeerde brandvertragers aanwezig zijn. In het Polyurethaanschuim en dus ook het Trimfoam dat afkomstig is van het bijsnijden van matrassen die bestemd zijn voor het Verenigd Koninkrijk is de brandvertrager melamine gebruikt. Melamine is niet gekwalificeerd als een zeer zorgwekkende stof (ZZS) en is niet aan extra controles onderhevig. De aanwezigheid van melamine heeft geen gevolgen voor de verdere toepassing van Trimfoam.

Trimfoam wordt bij derden ingezet voor de productie van opnieuw samengesteld polyurethaanschuim. Het wordt bij de verwerker mechanisch verkleind in een shredder tot kleine vlokken polyurethaanschuim en vervolgens bedekt met een lijm-bindmiddel en samengeperst waardoor nieuwe blokken polyurethaanschuim ontstaan waar vervolgens weer matrassen, kussens of andere schuimproducten voor bijvoorbeeld meubels uit gesneden kunnen worden.

Reactie op uw verzoek

Het resultaat van uw beoordeling is getoetst op basis van de door u ingevulde vragen van de webtoets, de overige door u daarbij ingediende stukken en de later door u per e-mail gestuurde aanvullende informatie, met inachtneming van de thans geldende nationale en Europese wet- en regelgeving, het hierop gehanteerde beleid en de op dit moment bestaande nationale en Europese jurisprudentie.

Juridisch kader

Voor het beoordelen van de vraag of een stof, mengsel of voorwerp als bijproduct is aan te merken, is voorwaarde dat wordt voldaan aan hetgeen is bepaald in artikel 1.1, lid 6, 4^e volzin, van de Wet milieubeheer (Wm):

"Als afvalstoffen worden in elk geval niet aangemerkt stoffen, mengsels of voorwerpen die bijproducten zijn in de zin van artikel 5 van de kaderrichtlijn afvalstoffen, indien deze bijproducten voldoen aan de in dat artikel gestelde voorwaarden en aan de in een krachtens dat artikel van de kaderrichtlijn afvalstoffen vastgestelde uitvoeringsmaatregel of in een regeling van Onze Minister daartoe aangegeven criteria."

Artikel 5 van de richtlijn 2008/98/EG (hierna "kaderrichtlijn"), spreekt over "een stof die of een voorwerp dat het resultaat is van een productieproces dat niet in de eerste plaats bedoeld is voor de productie van die stof of dat voorwerp". De door de Europese Commissie uitgebrachte *Guidance on the interpretation of key provisions of Directive 2008/98/EC on waste* van juni 2012 (hierna: "Guidance") gebruikt hiervoor de term *productieresidu*. Een beoordeling als bijproduct kan dus alleen betrekking hebben op productieresiduen; stoffen of materialen die vrijkomen uit een productieproces.

De Europese Commissie heeft voor snijresten van polyurethaanschuim geen uitvoeringsmaatregel vastgesteld. Ook is er in Nederland geen ministeriële regeling met criteria voor de bijproductstatus van polyurethaanschuim snijresten vastgesteld. In dat geval, zo volgt uit paragraaf 1.2 van de *Guidance*, moet van geval tot geval een toetsing gedaan worden aan de in artikel 5 van de kaderrichtlijn gestelde voorwaarden.

Een productieresidu kan alleen als bijproduct worden aangemerkt (en niet als afvalstof in de zin van artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer), indien wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a) *het is zeker dat de stof of het voorwerp zal worden gebruikt;*
- b) *de stof of het voorwerp kan onmiddellijk worden gebruikt zonder enige verdere verwerking anders dan die welke bij normale productiepraktijken gangbaar is;*
- c) *de stof of het voorwerp wordt geproduceerd als een integraal onderdeel van een productieproces; en*
- d) *verder gebruik is rechtmatig, m.a.w. de stof of het voorwerp voldoet aan alle voorschriften inzake producten, milieu en gezondheidsbescherming voor het specifieke gebruik en zal niet leiden tot over het geheel genomen ongunstige effecten op het milieu of de menselijke gezondheid.*

Voor de beoordeling van voorwaarden b en c wordt aangesloten bij de toelichting die wordt gegeven in de ministeriële Regeling criteria bijproducten kaderrichtlijn afvalstoffen van 18 maart 2015 (verder: regeling). Over voorwaarde b wordt hier onder meer gezegd:

Bestuurskern
DG Milieu en Internationaal
Dir. Duurzaamheid

"Als duidelijk is dat het productieresidu wordt toegepast in een bewezen functioneel en beheersbaar proces, dat wil zeggen een proces dat een specifiek beoogd product (stof, materiaal, voorwerp, artikel) oplevert, of een specifiek beoogde kwaliteit (energie, bodemverbetering, ophoging, afdekking, enz.), kan dat proces worden aangemerkt als 'normale productiepraktijk' en kunnen alle behandelingen die in het kader van dat proces plaatsvinden worden aangemerkt als 'gangbaar' bij deze normale productiepraktijk."

Over voorwaarde c wordt onder meer gezegd :

"het residu is onlosmakelijk gekoppeld aan het productieproces waarbij het ontstaat, dat wil zeggen het ontstaat bij de gangbare, normaal beheerste uitvoering van het proces. Dit betekent dat niet wordt voldaan aan voorwaarde c als het residu ontstaan is door een niet-beheerste afwijking van het normale verloop van een productieproces."

In het licht van de toetsing op rechtmatigheid (voorwaarde d) omvat het juridisch kader dus ook de regelgeving die specifiek geldt voor de toepassing van Trimfoam voor de productie van opnieuw samengesteld polyurethaanschuim.

Beoordeling

Is de stof een productieresidu?

Trimfoam komt vrij bij het bijsnijden of versnijden (mechanisch) van grote blokken polyurethaanschuim tot kernen voor matrassen en kussens. Het hoofddoel is de productie van matrassen en kussens. In de terminologie van de kaderrichtlijn komt Trimfoam hierbij vrij zonder dat dit in de eerste plaats de bedoeling is van het productieproces. Trimfoam beoordeel ik daarom als een productieresidu.

Voorwaarde (a): Is het zeker dat de stof zal worden gebruikt?

U geeft aan dat het produceren van opnieuw samengesteld polyurethaanschuim uit resten polyurethaanschuim een bestaande praktijk is die al vele jaren wordt toegepast. De blokken opnieuw samengesteld polyurethaanschuim worden voor dezelfde doeleinden gebruikt als het oorspronkelijke polyurethaanschuim. Dit is bevestigd door een afnemer van het Trimfoam. Uit verschillende facturen blijkt dat er een positieve prijs voor Trimfoam wordt betaald voor de inzet voor het opnieuw samengestelde polyurethaanschuim.

U geeft aan dat Trimfoam over dezelfde eigenschappen beschikt als het originele polyurethaanschuim, het gescheiden van andere materialen wordt opgeslagen, niet vervuild is en daardoor voldoet aan dezelfde eisen, voorschriften en specificaties die afnemers stellen aan polyurethaanschuim voor het produceren van matrassen en kussens. De eventuele aanwezigheid van melamine in het Trimfoam heeft geen invloed op de verdere verwerking noch de afzet.

Met de door u aangeleverde informatie is voldoende aangetoond dat het vrijkomende Trimfoam dat wordt gebruikt voor de productie van opnieuw samengestelde polyurethaanblokken voldoet aan voorwaarde a.

Voorwaarde (b): Kan de stof onmiddellijk worden gebruikt zonder enige verdere verwerking anders dan die welke bij normale productiepraktijken gangbaar is?

Zodra het Trimfoam vrijkomt bij het bijsnijden van de blokken polyurethaanschuim, wordt het apart opgeslagen. Er vinden geen andere handelingen plaats voordat het Trimfoam wordt overgebracht om te worden ingezet in opnieuw samengestelde polyurethaanblokken.

Trimfoam heeft geen andere verwerkingstappen nodig dan de stappen die bij deze productiepraktijk gangbaar zijn. Hiermee is aan voorwaarde b voldaan.

Voorwaarde (c): Is de stof geproduceerd als een integraal onderdeel van het productieproces?

Uit de procesinformatie blijkt dat Trimfoam integraal ontstaat bij het bijsnijden van blokken polyurethaanschuim voor de productie van kussens en matrassen. Het ontstaan van Trimfoam is onlosmakelijk gekoppeld aan het productieproces en ontstaat dus bij de gangbare, normaal beheerste uitvoering van dit proces. De eigenschappen van het Trimfoam zijn daardoor bekend. Het Trimfoam ondergaat verder geen separate behandeling.

Hiermee is aan voorwaarde c voldaan.

Voorwaarde (d): verder gebruik is rechtmatig, m.a.w. de stof voldoet aan alle voorschriften inzake producten, milieu en gezondheidsbescherming voor het specifieke gebruik en zal niet leiden tot over het geheel genomen ongunstige effecten op het milieu of de menselijke gezondheid

U geeft aan dat Trimfoam dezelfde eigenschappen bezit als het oorspronkelijke polyurethaanschuim. Er geldt verder geen specifieke norm waaraan Trimfoam moet voldoen.

U geeft tevens aan dat dit oorspronkelijke polyurethaanschuim geen ingrediënten bevat waarvoor wettelijke beperkingen gelden, of op de REACH kandidaatslijst van zeer zorgwekkende stoffen zijn vermeld. De melamine die is toegevoegd aan het polyurethaanschuim bestemd voor het VK heeft een REACH registratie. De aanwezigheid van melamine in het polyurethaanschuim heeft geen gevolgen met betrekking tot ongunstige effecten op het milieu of de menselijke gezondheid.

Er zijn geen aanwijzingen dat naast de hiervoor genoemde informatie nog aandachtspunten zijn voor risico's voor milieu en gezondheidsbescherming.

Bij het bepalen of de beoogde toepassing van Trimfoam geen ongunstig effect voor het milieu heeft is tevens gekeken naar het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021 (LAP2). Voor Trimfoam is, gesteld dat deze stof in een bepaald geval wel als afvalstof zou moeten worden aangemerkt, geen specifiek sectorplan van toepassing, zodat wordt getoetst aan het beleid beschreven in het beleidskader van het LAP of er sprake is van een *laagwaardige* toepassing volgens de afvalhiërarchie. De toepassing als (component in) opnieuw samengesteld polyurethaanschuim is te beschouwen als recycling en voldoet daarmee aan het gestelde in de afvalhiërarchie.

Ik stel vast dat er geen reden is voor twijfel dat Trimfoam aan voorwaarde d voldoet.

Rechtsoordeel

Op grond van het bovenstaande ben ik van oordeel dat **het beschreven Trimfoam met als toepassing de productie van opnieuw samengesteld polyurethaanschuim kan worden aangemerkt als een bijproduct** in de zin van artikel 1.1, 6^e lid, 4^e volzin, Wet milieubeheer.

Dit rechtsoordeel is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Het heeft een informatief karakter en kan als zodanig door u worden ingebracht bij beoordelingen en beschikkingen door het bestuursorgaan dat bevoegd gezag is ten aanzien van uw activiteiten.

Ik wijs u erop dat mijn oordeel alleen betrekking heeft op Trimfoam van de hiervoor vermelde producent, behandeld en toegepast als hierboven beschreven, door de betreffende producenten verifieerbaar voor het bevoegd gezag vastgesteld en vastgelegd.

Verder wijs ik u erop dat nog andere wet- en regelgeving dan de hierboven genoemde van toepassing kan zijn op het Trimfoam. U bent zelf verantwoordelijk om na te gaan welke wet- en regelgeving dit is en hieraan te voldoen.

In het geval dat Trimfoam wordt geëxporteerd, geldt onverminderd de EVOA-verordening wanneer de betrokken autoriteiten buiten Nederland de polyurethaanschuim aanmerken als afvalstof.

Dit rechtsoordeel zal zonder vermelding van persoonsnamen ter informatie voor derden worden gepubliceerd op:

<http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/afval/afval/>.

Indien u wenst dat ook de in het rechtsoordeel genoemde rechtspersonen in de publicatieversie wordt geanonimiseerd dient u dit binnen 14 dagen na het ontvangen van dit rechtsoordeel schriftelijk te melden aan Rijkswaterstaat te Utrecht, Postbus 2232, 3500 GE Utrecht.

Ik wijs er tenslotte op dat mijn oordeel, dat is gebaseerd op de door u geschetste feiten en omstandigheden, de thans geldende wet- en regelgeving en mijn beleid hierop en jurisprudentie, op enig moment door gewijzigde feiten of omstandigheden of nieuwe wet- en regelgeving en jurisprudentie achterhaald kan zijn en dan niet meer geldt. Het is uw verantwoordelijkheid om u op de hoogte te houden van dit soort wijzigingen.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE DIRECTEUR DUURZAAMHEID,

mevr. drs. J.C.W. Vlugg